DZIENNIK URZĘDOWY

OBWODU MIECHOWSKIEGO.

Prenumerata kwartalnie 3 Korony. Nr. 19. Miechów, dnia 1. października 1916.

292.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 18. sierpnia 1916, Nr. 65. Dz. rozp.

dotyczące ordynacyi miejskiej dla trzydziestu czterech miast.

§ 1.

Zakres działania rozporządzenia.

Niniejsza ordynacya miejska obowiązuje dla następujących miejscowości:

Biłgoraj, Busk, Chęciny, Chełm, Chmielnik, Dąbrowa, Dubienka, Działoszyce, Hrubieszów, Janów, Jędrzejów, Końsk, Kozienice, Krasnostaw, Kraśnik, Łęczna, Lubartów, Miechów, Noworadomsk, Olkusz, Opatów, Opoczno, Ostrowiec, Pińczów, Przedbórz, Puławy, Sandomierz, Staszów, Szczebrzeszyn, Szydłowiec, Tomaszów, Włoszczowa, Wierzbnik, Zamość.

Jeneral-Gubernatorstwo może zastosować to rozporządzenie także do innych miejscowości lub wyłączyć z niego niektóre z miejscowości, wymienionych w pierwszym ustępie i podporządkować je ordynacyi miejskiej dla Kielc, Lublina, Piotrkowa i Radomia.

Każda z tych miejscowości tworzy odrębną gminę miejską.

§ 2.

Obszar miasta.

Jeżeli obszar miasta nie jest identyczny z obszarem gminy, oznaczy się go w drodze rozporządzenia Jeneral-Gubernatorstwa.

Jeneral - Gubernatorstwo może wyłączyć części wiejskie z obszaru miasta lub rozciągnąć obszar miasta na części innych gmin.

Części gmin, pozostałe po odgraniczeniu obszaru miasta, połączy Jeneral-Gubernatorstwo z innemi gminami lub uzna je jako samoistne gminy.

Przed decyzyą w myśl tego paragrafu należy przesłuchać reprezentacye interesowanych gmin oraz mę-

żów zaufania tych mieszkańców, których posiadłości gruntowe lub przedsiębiorstwa gospodarskie są przez rozgraniczenie dotknięte.

Ograniczenia publiczno-prawne co do wolności rozporządzania gruntami ukazowymi są uchylone z chwilą, gdy gruntą te włączono do obszaru miasta.

§ 3.

Członkowie gminy.

Członkiem gminy miejskiej jest każdy, kto posiada przynależność państwową w Królestwie Polskiem i jest osiadły w obrębie miasta.

Osoby, należące do austryacko-węgierskiej lub jednej ze sprzymierzonych sił zbrojnych, tudzież funkcyonaryusze austryacko-węgierskiego Zarządu wojskowego, którzy mają swą siedzibę urzędową w obrębie miasta a nie są członkami gminy, uwolnieni są od wszelkich ciężarów gminnych.

§ 4.

Reprezentacya miejska (Rada miejska).

Gminę miejską reprezentuje Rada miejska.

Rada miejska składa się w miastach z ludnością do dziesięciu tysięcy mieszkańców z dwudziestu czterech, w miastach z ludnością wyżej dziesięciu tysięcy mieszkańców z trzydziestu dwóch radnych. Radnych miejskich wybierają członkowie gminy według postanowień tego rozporządzenia i osobnych ordynacyi wyborczych.

§ 5.

Zarząd miejski (Magistrat).

Gminą miejską zarządza Magistrat.

Magistrat składa się z burmistrza, jego zastępcy i czterech ławników. Członków Magistratu wybiera Rada miejska. Burmistrzem lub jego zastępcą może być wybrany, kto jest wybieralnym w jednem z miast Polski, ławnikiem zaś, kto jest wybieralnym w odnośnem mieście.

Wybór burmistrza i jego zastępcy podlega zatwierdzeniu Jeneral-Gubernatorstwa.

Burmistrz — a w razie przeszkody z jego strony jego zastępca — jest kierownikiem Magistratu i przewodniczącym Rady miejskiej.

§ 6.

Zakres działania Rady miejskiej.

Zakres działania Rady miejskiej obejmuje pieczę nad gospodarskimi, zdrowotnymi i kulturalnymi interesami gminy, a więc w szczególności zarząd własnego majątku, ochronę i rozwój handlu i życia gospodarskiego, zaopatrzenie ludności w środki żywności i potrzebne artykuły codziennego użytku, sprawy targowe, budownictwo miejskie, urządzanie i utrzymywanie dróg i środków komunikacyjnych, zaopatrzenie we wodę, zakłady dla oświetlenia i odprowadzania nieczystości, asanacyę, urządzanie i utrzymywanie szpitali, nadzór nad zdrowotnością, sprawy ubogich, popieranie oświaty ludowej i t. d., łącznie z wykonywaniem policyi miejscowej we wszystkich tych sprawach.

Rada miejska musi w swych uchwałach zachowywać istniejące ustawy, rozporządzenia Naczelnego Wodza armii i Jenerał-Gubernatorstwa oraz legalne zarządzenia c. i k. władz i komend. Pozatem uchwały reprezentacyi miejskiej, powzięte w ramach jej zakresu działania, mają pełną moc prawną.

Zatwierdzenia ze strony c. i k. Zarządu wojskowego wymagają jednak uchwały dotyczące:

a) ułożenia budżetu gminnego;

b) ustalenia planów regulacyi miasta;

c) pozbycia lub obciążenia nieruchomości lub kapitałów;

d) objęcia stałego zobowiązania w wartości wyżej tysiąca koron rocznie;

e) zaprowadzenia opłat gminnych lub innych danin;

f) zastrzeżenia pewnych praw na rzecz gminy (zakłady i przedsiębiorstwa miejskie);

g) wprowadzenia regulaminu dla reprezentacyi miejskiej i zarządu miejskiego oraz unormowania stosunków służbowych organów gminnych.

O zatwierdzeniu decyduje:

Komenda obwodowa w wypadkach punktów a) i b), dalej punktu c), jeżeli wartość przedmiotu pozbytego lub obciążenia nie przekracza kwoty dwudziestu tysięcy koron w ciągu roku, wreszcie punktu d), jeżeli wartość zobowiązania nie przekracza kwoty pięciu tysięcy koron;

Jenerał-Gubernatorstwo we wszystkich innych wypadkach określonych pod c) do g).

Wszelkie uchwały, na mocy których powstają prawa lub obowiązki dla osób prywatnych, mają być podane do wiadomości Komendy obwodowej i będą opublikowane w sposób zwyczajem miejscowym przyjęty.

Rada miejska może nadto stawiać wnioski lub wydawać opinie we wszelkich sprawach, dotyczących interesów gminy miejskiej — choćby sprawy te przekraczały jej zakres działania — i jest do tego obowiązana na żądanie Jenerał-Gubernatorstwa lub Komendy obwodowej.

§ 7.

Zakres działania Magistratu.

Zakres działania Magistratu obejmuje przeprowadzenie uchwał Rady miejskiej i współudział w administracyi publicznej w miarę ustaw, rozporządzeń Naczelnego Wodza armii lub Jenerał-Gubernatorstwa, oraz każdoczesnych legalnych zarządzeń c. i k. Zarządu wojskowego.

§ 8.

Prawo wyborcze.

Prawo wyborcze zawisłe jest od następujących wymagań:

1. wiek ukończonych 25 lat;
2. płeć męska;
3. korzystanie z pełni praw cywilnych;
4. przynależność państwowa w Królestwie Polskiem;
5. osiedlenie w obrębie miasta conajmniej od roku przed dniem rozpisania wyborów;
6. nieskazitelność.

Osiedlenia (punkt 5) nie przerywa nieobecność, która została wymuszoną lub stała się potrzebną wskutek wypadków wojennych.

Nieskazitelnym (punkt 6) w zrozumieniu tego rozporządzenia jest każdy, kto nie był skazany z powodu zbrodni, z powodu przestępstwa, popełnionego z chciwości lub przeciw obyczajności publicznej lub z powodu przekroczenia tego rodzaju. Osoby skazane z powodu zbrodni będą znowu uważane za nieskazitelne z upływem dziesięciu lat, osoby skazane z powodu przestępstwa lub przekroczenia z upływem pięciu lat po odcierpieniu lub prawomocnem darowaniu kary.

Jenerał-Gubernatorstwo może wykluczyć od prawa wyborczego osoby, które naruszają porządek publiczny przez swe nieprzyjazne stanowisko wobec Monarchii austryacko-węgierskiej lub Narodu polskiego, przez działalność agitatorską lub rozsiewanie niepokojących wieści.

§ 9.

Wybieralność.

Wybieralnym jest każdy uprawniony do wyboru, jeżeli włada językiem polskim w słowie i piśmie i ukończył 30. rok życia.

§ 10.

Kurye wyborcze.

Dla wyboru Rady miejskiej będą uprawnieni do wyboru podzieleni na cztery kurye, z których każda wybiera w miastach z ludnością do dziesięciu tysięcy mieszkańców sześciu radnych i sześciu zastępców, zaś w miastach z ludnością wyżej dziesięciu tysięcy mieszkańców ośmiu radnych i ośmiu zastępców.

I. kurya obejmuje uprawnionych do wyboru, którzy trudnią się handlem lub przemysłem;

II. kurya obejmuje uprawnionych do wyboru, którzy są właścicielami posiadłości w obrębie miasta; uprawnioną do wyboru jest dla każdej posiadłości tylko osoba, zapisana w księgach publicznych jako właściciel, jeżeli zaś jest kilku właścicieli, osoba upełnomocniona ze strony reszty właścicieli;

III. kurya obejmuje uprawnionych do wyboru, którzy ukończyli szkołę średnią, lub którym w ciągu roku przed wyborem przypisano w obrębie miasta podatek mieszkaniowy;

IV. kurya obejmuje uprawnionych do wyboru, którzy nie są uprawnieni do wyboru w jednej z poprzednio wymienionych kuryi.

Wyborca, który posiada warunki przynależności do kilku kuryi, jest uprawniony do wyboru tylko w kuryi w powyższem wyliczeniu wcześniej wymienionej.

§ 11.

Osoby prawne.

Osoby prawne, posiadające warunki przynależności do I. lub II. kuryi (§ 10), są uprawnione do wyboru, jeżeli istnienie ich zostało przyjęte do wiadomości przez c. i k. Zarząd wojskowy i jeżeli mają w obrębie miasta swą siedzibę lub filię; wykonywać prawo wyborcze mogą tylko przez członka swej reprezentacyi, który odpowiada wymaganiom § 8.

§ 12.

Osoby poniżej 25 lat, kobiety i niezdolni do działania.

Osoby, które jedynie dla braku wymagań § 8, punkt 1, 2 lub 3, nie byłyby uprawnione do wyboru, mają prawo wyborcze, jeżeli posiadają warunki przynależności do I. lub II kuryi (§ 10); wykonywać prawo wyborcze mogą tylko przez zastępcę, który odpowiada wymaganiom § 8.

§ 13.

Okres urzędowania.

Reprezentacya i zarząd miasta (Rada miejska i Magistrat) sprawują swoje urzędy przez trzy lata od dnia ogłoszenia wyniku wyborów.

Zarząd miasta urzęduje dalej po upływie tegoż okresu aż do objęcia urzędowania przez nowy zarząd miasta.

Jenerał-Gubernatorstwo może przed upływem okresu urzędowania rozwiązać reprezentacyę miasta lub usunąć organa zarządu miasta i wyda w tych wypadkach stosowne zarządzenia co do dalszego prowadzenia spraw miejskich.

§ 14.

Pierwsze ustanowienie reprezentacyi miejskiej, ordynacye wyborcze.

Przy pierwszem ustanowieniu reprezentacyi miejskiej mianuje radnych miejskich i zastępców Komenda obwodowa na przeciąg jednego roku. Rada miejska wybiera na czas swego urzędowania członków Magistratu według postanowień § 5.

Jenerał-Gubernatorstwo może w niektórych lub we wszystkich miastach zarządzić przeprowadzenie pierwszych wyborów i objęcie urzędowania przez reprezentacyę miasta z wyborów także przed upływem terminu określonego w pierwszym ustępie.

Przepisy dotyczące rozpisania i przeprowadzenia wyborów będą wydane w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatorstwa.

§ 15.

Utrata mandatu i zastępstwo członków.

Urząd członka reprezentacyi miejskiej lub zarządu miejskiego gaśnie przez utratę prawa wyborczego (§ 8).

Jeżeli w czasie okresu urzędowania (§ 13 lub § 14) ubędzie członek reprezentacyi miejskiej przez śmierć lub przez wygaśnięcie albo utratę urzędu, wstępuje na jego miejsce zastępca z tej samej kuryi. Porządek wstępowania zastępców oznaczą ordynacye wyborcze.

Jeżeli ubędzie połowa członków i zastępców w tej samej kuryi, wybiera się na nowo brakującą liczbę członków i zastępców w tej kuryi.

Jeżeli w czasie okresu urzędowania (§ 13 lub § 14) ubędzie członek zarządu miejskiego przez śmierć lub przez wygaśnięcie albo utratę urzędu, winna Rada miejska przeprowadzić nowy wybór według § 5.

§ 16.

Język urzędowy.

Językiem urzędowym Rady miejskiej, Magistratu i wszystkich ich organów jest język polski.

Wszystkie gminy miejskie muszą jednak na równi przyjmować do załatwienia podania i pisma wystosowane w języku niemieckim, gminy miejskie w obwodach chełmskim, hrubieszowskim i tomaszowskim nadto podania i pisma wystosowane w języku ukraińskim.

§ 17.

Prawo karne burmistrza.

Burmistrz może za przekroczenia przepisów i zarządzeń, których przeprowadzenie zostało mu przekazane, zamiast Komendanta obwodu zagrażać i nakładać grzywny do dwustu koron lub kary aresztu do czternastu dni.

Protokoły z rozpraw karnych i wykazy co do użycia grzywien winien burmistrz przedkładać Komendzie obwodowej co trzy miesiące.

Burmistrz może na podstawie doniesienia organu policyi miejscowej lub c. i k. Zarządu wojskowego wydawać osądy w myśl rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 19. sierpnia 1915, Nr. 30 Dz. rozp.

Dla prawa karnego burmistrza obowiązują artykuły I, III, IV i V powyższego rozporządzenia.

§ 18.

Przyrzeczenie.

Burmistrz, jego zastępca i ławnicy składają przy objęciu urzędu w ręce Komendanta obwodu lub jego zastępcy przyrzeczenie przez podanie ręki, że będą wiernie spełniać swe obowiązki, postępować zgodnie z prawem, ustawą i sumieniem i że poświęcą swą pracę dobru powierzonego im ogółu.

Radni miejscy składają takie same przyrzeczenie w ręce przewodniczącego na pierwszem posiedzeniu, w którem biorą udział.

§ 19.

Prawo nadzoru.

Komenda obwodowa czuwa, aby Rada miejska i Magistrat nie przekraczały swego zakresu działania, przestrzegały ściśle ustawowych przepisów i spełniały sumiennie powierzone im zadania. Jeżeli organa gminy miejskiej nie spełniają swych obowiązków, dopuszczają się naruszenia ustawowych przepisów lub zaniedbują zadania gminy, winna gmina usunąć je — bez względu na to, czy pochodzą z wyboru, czy też zostały zamianowane — i zastąpić przez inne organa.

Jeżeli gmina tego nie uczyni, może Jenerał-Gubernatorstwo usunąć burmistrza lub jego zastępcę, Komenda obwodowa zaś inne organa gminy i poruczyć ich obowiązki organom c. i k. Zarządu wojskowego.

Spełnianie zadań gminy, służących publicznym interesom, może Jenerał-Gubernatorstwo, a w wypadkach nie cierpiących zwłoki Komenda obwodowa, poruczyć każdego czasu organom c. i k. Zarządu wojskowego. Postanowienie to nie stosuje się do zarządu majątkiem gminy.

§ 20.

Prawo odwołania.

Od każdego zarządzenia Komendy obwodowej, które dotyczy reprezentacyi lub zarządu miasta, służy prawo odwołania do Jeneral-Gubernatorstwa. Odwołanie ma wnieść Magistrat w Komendzie obwodowej w ciągu czternastu dni po doręczeniu zaczepionej rezolucyi lub po wdrożeniu tych kroków, przez które się gmina czuje dotkniętą.

Odwołanie ma o tyle skutek wstrzymujący, o ile interesa publiczne nie wymagają wykonania zaczepionego zarządzenia.

§ 21.

Zarządzenia wykonawcze.

Jeneral-Gubernatorstwo upoważnione jest do wydania wszelkich zarządzeń i rozporządzeń potrzebnych dla skutecznego przeprowadzenia tego rozporządzenia.

§ 22.

Termin wejścia w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1. października 1916.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

293.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 8. września 1916,

dotyczące kompetencyi karnej przy naruszeniach zakazów przywozu i wywozu przedmiotów podlegających monopolom.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Towarów, które są przedmiotem monopolu c. i k. Zarządu wojskowego, nie wolno wprowadzać do obszaru okupowanego lub wyprowadzać z tego obszaru.

Wyjątków od tego zakazu dozwala Jeneral-Gubernatorstwo, lub organa upoważnione do tego specyalnie przez rozporządzenie Jeneral-Gubernatorstwa.

§ 2.

Do dochodzenia i karania naruszeń zakazów przywozu i wywozu (§ 1) powołane są:

1. przeznaczone do tego w drodze delegacyi austryackie władze skarbowe i sądy w sprawach skarbowych, właściwe dla krakowskiego okręgu skarbowego, w myśl § 20 przepisów wykonawczych do ordynacyi cłowej z 31. maja 1915, Nr. 16 Dz. rozp.;

2. c. i k. Komendy obwodowe.

§ 3.

Z władz, oznaczonych w § 2 pod punktem 1. i punktem 2., powołaną jest do dochodzenia i karania ta władza, której dostawiono obwinionego, lub która wdrożyła wcześniej dochodzenie karne. Jeżeli środki dowodowe są tej władzy trudniej dostępne, może ona w porozumieniu z drugą władzą odstąpić jej sprawę.

Każda władza musi zawiadomić drugą interesowaną władzę o wdrożeniu postępowania karnego. Władza, która w myśl pierwszego ustępu nie jest powołaną do dochodzenia i karania, winna wstrzymać postępowanie i odstąpić ewentualne środki dowodowe. W razie wątpliwości rozstrzyga o kompetencyi karnej Jeneral-Gubernatorstwo.

§ 4.

C. i k. Komendy obwodowe (§ 2, punkt 2) karzą naruszenia zakazu przywozu lub wywozu:

co do tytoniu, bezprawny wywóz tudzież bezprawny przywóz według § 7 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 8. marca 1916, Nr. 50 Dz. rozp.;

co do spirytusu i wódki, bezprawny wywóz do Monarchii, tudzież bezprawny przywóz według § 19 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 22. kwietnia 1916, Nr. 55 Dz. rozp., bezprawny wywóz do krajów poza Monarchią według § 7 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 15. grudnia 1915, Nr. 47 Dz. rozp.;

co do cukru, bezprawny wywóz do Monarchii, tudzież bezprawny przywóz według § 11 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 4. maja 1916, Nr. 57 Dz. rozp., bezprawny wywóz do krajów poza Monarchią według § 7 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 15. grudnia 1915, Nr. 47 Dz. rozp.

Obok kary można orzec konfiskatę towarów, będących własnością skazanego, których wywóz lub przywóz był przedmiotem dochodzenia karnego. Jeżeli towary te zostały już sprzedane, można uznać cenę kupna za przepadłą.

§ 5.

Jeżeli kary zostały nałożone przez c. i k. Komendy obwodowe (§ 2, punkt 2) należą grzywny, kwota uzyskana ze sprzedaży skonfiskowanych przedmiotów lub przepadła cena kupna do dochodów odnośnego monopolu c. i k. Zarządu wojskowego.

Jeneral-Gubernatorstwo może z kwot, oznaczo-

nych w pierwszym ustępie, przyznać osobom, które się wyróżniły przy odkryciu czynu karygodnego (§ 1), nagrody nie wyższe od wartości przedmiotów bezprawnie wprowadzonych lub wyprowadzonych.

§ 6.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

294.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 8. września 1916, dotyczące rejestrów stanu.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Rejestry stanu (metryki) prowadzi się w języku polskim.

§ 2.

Sprostowania metryk z powodu błędności pierwotnego zapisu wolno robić tylko na zarządzenie trybunału I. instancyi (artykuł III, lit. *a* rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 9. maja 1916, Nr. 58 Dz. rozp.).

§ 3.

Uchyla się § 4, zdanie końcowe, i § 7, ustęp 2, rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 23. kwietnia 1915, Nr. 9 Dz. rozp., dotyczącego rejestrów stanu.

Inne przepisy powyższego rozporządzenia są uchylone z dniem 1. stycznia 1917. Z tym terminem wchodzą znowu w życie przepisy, dotyczące spraw metrykalnych, które obowiązywały aż do wejścia w życie wymienionego rozporządzenia.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

295.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 8. września 1916, dotyczące ochrony rolniczych zwierząt domowych.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Jenerał-Gubernatorstwo może w drodze rozporządzenia:

1. ograniczyć lub zakazać rzeź rolniczych zwierząt domowych, lub przekazać komendom obwodowym prawo wydawania takich ograniczeń lub zakazów;

2. uregulować obrót handlowy co do rolniczych zwierząt domowych;

3. ustanowić ceny maksymalne bydła i mięsa;

4. zarządzić, aby przy przekroczeniach przepisu o ochronie stanu rolniczych zwierząt domowych następowała konfiskata tych zwierząt żywych lub bitych, będących własnością skazanego, których rzeź lub sprzedaż była przedmiotem orzeczenia karnego.

§ 2.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 29. listopada 1915, Nr. 46 Dz. rozp., jest uchylone.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

296.

Utworzenie Rady Szkolnej Gubernialnej.

Rozporządzenie c. i k. Jenerał-Gubernatora wojskowego z dnia 7-go sierpnia 1916 r.

Na podstawie zezwolenia Naczelnej Komendy armii zarządza się co następuje:

§ 1.

Celem udzielania dorady Jeneralnemu Gubernatorstwu wojskowemu w zakresie szkolnictwa, wychowania i nadzoru szkolnego, ustanawia się »Radę Szkolną Gubernialną«.

§ 2.

Rada Szkolna Gubernialna będzie rozpatrywać wszystkie sprawy, dotyczące szkolnictwa, wychowania albo nadzoru szkolnego w całem Jeneralnem Gubernatorstwie wojskowem, tudzież, te, które Jenerał-Gubernator wojskowy w poszczególnych wypadkach Radzie do rozpatrzenia przeznaczy.

Wobec tego należy ze spraw, dotyczących szkolnictwa, wychowania i nadzoru szkolnego, do zakresu działania Rady Szkolnej Gubernialnej w szczególności wydawanie opinii co do:

a) rozporządzeń i okólników, które ma wydać Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe;

b) rocznych preliminarzy;

c) planów normalnych, książek szkolnych, środków i pomocy naukowych;

d) zakładania, dalszego prowadzenia, rozszerzania i zamykania szkół i zakładów wychowawczych;

e) subwencyonowania prywatnych zakładów naukowych i wychowawczych.

Rada Szkolna Gubernialna może także z własnej inicyatywy przedkładać wnioski i opinie Jeneralnemu Gubernatorstwu wojskowemu.

§ 3.

Przewodniczącym Rady Szkolnej Gubernialnej jest szef Cywilnego Komisaryatu krajowego.

Członkami Rady Szkolnej Gubernialnej są:

a) trzej zastępcy Kościoła katolickiego, po jednym zastępcy protestanckiego i izraelickiego Stowarzyszenia religijnego;

b) czterej znawcy szkolnictwa;

c) po jednym zastępcy miast Kielc, Lublina, Piotrkowa i Radomia;

d) sześciu zastępców Centralnego Komitetu ratunkowego;

e) jeden zastępca Towarzystwa »Polska Macierz Szkolna«.

Naczelnik oddziału szkolnego Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego, organy nadzoru szkolnego przy Jeneralnem Gubernatorstwie wojskowem, tudzież zastępcy władzy wyznaczeni w poszczególnych wypadkach mają brać udział w obradach i uzasadniać projekty Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego, będące przedmiotem obrad. Naczelnik oddziału szkolnego Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego jest zastępcą Przewodniczącego i wykonywa tegoż prawa w razie nieobecności.

§ 4.

Zastępców wymienionych w § 3 lit. a) mianuje Jeneral-Gubernator wojskowy a mianowicie: zastępców Kościoła katolickiego po porozumieniu się z biskupami w Kielcach, Sandomierzu i Lublinie, zastępcę protestanckiego Stowarzyszenia religijnego po porozumieniu się z ewangelicko-augsburskim superintendentem w Lublinie, zastępcę izraelickiego Stowarzyszenia religijnego po porozumieniu się z izraelickiemi gminami wyznaniowemi w Kielcach, Lublinie, Piotrkowie i Radomiu.

Znawców zawodowych wymienionych w § 3 lit. b) mianuje Jenerał-Gubernator wojskowy na podstawie wniosków Centralnego Komitetu ratunkowego w Lublinie. Wnioski mają być Jeneralnemu Gubernatorstwu wojskowemu przedłożone w ten sposób, że dla każdego z czterech znawców należy we wniosku przedstawić trzy osoby.

Zastępców wymienionych w § 3 lit. c) ma delegować reprezentacya gminy miasta a w razie jej braku Miejski Komitet ratunkowy.

Zastępców wymienionych w § 3 lit. d) deleguje Centralny Komitet ratunkowy z pomiędzy swych członków, albo też z grona stojących poza nim rzeczoznawców.

Zastępcę wymienionego w § 3 lit. e) deleguje centralne biuro Towarzystwa »Polska Macierz Szkolna« w Lublinie.

Delegowanie zastępców wymienionych w § 3 lit. c), d), e), musi uzyskać zatwierdzenie Jenerał-Gubernatora wojskowego.

Gdyby w przeciągu czterech tygodni po odnośnem wezwaniu ze strony Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego nie wpłynęło oświadczenie biskupa, superintendenta, gmin wyznaniowych albo Centralnego Komitetu ratunkowego, względnie nie zostały przedstawione osoby przez przedstawicielstwo gmin miejskich, Miejskich Komitetów ratunkowych, Centralnego Komitetu ratunkowego albo centralnego biura Towarzystwa »Polska Macierz Szkolna«, wtedy Jenerał-Gubernator wojskowy mianuje odpowiednią ilość członków, którzy w takim razie mają być zastępcami tychsamych lub zbliżonych kół społecznych.

§ 5.

Rada Szkolna Gubernialna zbiera się na zaproszenie Przewodniczącego. Opinie zapadają na podstawie absolutnej większości głosów obecnych członków (§ 3, lit. a—e). Przewodniczący nie głosuje, może atoli rozstrzygać w razie równości głosów.

Protokolanta wyznacza Jenerał-Gubernator wojskowy.

§ 6.

Za zgodą Jenerał-Gubernatora wojskowego może Rada Szkolna Gubernialna powierzyć opracowywanie opinii i przedkładanie sprawozdań także osobom, które do Rady Szkolnej nie należą.

§ 7.

Zarządzenia i rozstrzygnięcia Jeneralnego Gubernatortswa wojskowego w sprawach, należących do zakresu działania Rady Szkolnej Gubernialnej, które z powodu nagłości załatwiono bez wysłuchania opinii Rady, mają być podane do wiadomości Radzie Szkolnej Gubernialnej na najbliższem posiedzeniu.

§ 8.

Członkom Rady Szkolnej Gubernialnej, mieszkającym poza siedzibą Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego, należy się za jazdę na posiedzenia i z powrotem zwrot wydatków poniesionych na podwody i na jazdę koleją (II. klasa), oraz dzienne dyety w wysokości dwudziestu koron za każdy dzień posiedzeń, oraz za każdy pełny dzień podróży.

§ 9.

Członkowie Rady Szkolnej Gubernialnej mogą się przekonywać o stanie i prowadzeniu szkół publicznych i prywatnych przez osobiste spostrzeżenie; wnioski oparte na podstawie tych spostrzeżeń należy pisemnie przedkładać Jeneralnemu Gubernatorstwu wojskowemu. O ile członkom tym nie powierzono obowiązku wykonywania nadzoru szkolnego ze strony właściwej Komendy, to mają się ograniczyć do przedkładania tych wniosków. Nie wolno im natomiast dawać kierownikom szkół, nauczycielom i organom nadzorczym żadnych wskazówek, któreby mogły mieć pozór zarządzeń urzędowych.

§ 10.

Członkowie Rady Szkolnej Gubernialnej mają zachować jak najściślejszą tajemnicę co do przebiegu obrad. Zachowanie tego obowiązku przyrzekają przy wstąpieniu przez podanie ręki Przewodniczącemu.

§ 11.

Jenerał-Gubernator wojskowy może poszczególnych członków usunąć od sprawowania ich czynności, albo rozwiązać całą Radę Szkolną Gubernialną.

§ 12.

Jenerał-Gubernator wojskowy tworzy na wniosek Rady Szkolnej Gubernialnej z dwu lub trzech członków Wydział Rady Szkolnej Gubernialnej. Przewodniczącym Wydziału jest Naczelnik oddziału szkolnego Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego. W skład Wydziału wchodzi od wypadku do wypadku wyznaczony jeszcze jeden urzędnik Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego. Wydział ma współdziałać w przygotowaniu spraw, które mają być podane pod obradę Rady Szkolnej Gubernialnej.

Wydział ma być zwoływany przez Naczelnika oddziału szkolnego Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego przynajmniej raz na miesiąc.

Członkom Wydziału nie należą się w § 8 wymienione koszta podróży i dyety.

§ 13.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

C. i k. Jenerał-Gubernator wojskowy:
Karol Kuk, w. r., zbrojmistrz polny.

297.

Towarzystwo „Polska Macierz Szkolna“ w Polsce.

Reskrypt c. i k. Naczelnej Komendy Armii z d. 6-go czerwca 1916 r.

Aby poprzeć rozwój szkolnictwa w naszej polskiej okupacyi oraz zapewnić organom c. i k. Zarządu wojskowego, którym poruczono obowiązki władzy szkolnej, pomoc przy dalszej budowie szkolnictwa, byłoby nader pożądanem, aby w c. i k. obszarze okupacyjnym napowrót ożyła działalność zgniecionego przed laty przez rząd rosyjski Towarzystwa »Polska Macierz Szkolna« a to jako organizacyi wprawdzie z natury rzeczy od Warszawy i niemieckiego obszaru okupacyjnego niezawisłej, jednak z tamtejszym głównym zarządem w ścisłem porozumieniu pozostającej. Zarząd wojskowy zapewni też wszelkiego rodzaju poparcie filiom i kołom tego Towarzystwa oraz poszczególnym osobom i korporacyom, które jako członkowie do Towarzystwa należały i pomoże przy ponownem rozpoczęciu jej działalności. Zarząd będzie również — o ile to tylko jest możliwe — wpływał na zjednywanie nowych członków.

Poszczególne koła i grupy miejscowe w naszym terenie okupacyjnym będą możliwie najprędzej złączone w centralę w Lublinie, któraby kierowała całą działalnością Towarzystwa tak pod względem intelektualnym jak i gospodarczym.

Nie potrzeba zaznaczać, że cała działalność Towarzystwa »Polska Macierz Szkolna« w naszym obszarze okupacyjnym co do jednania członków, urzeczywistnienia celów Towarzystwa, zbierania datków, gospodarki majątkowej i t. d., podlega nadzorowi Zarządu wojskowego jako władzy nadzorującej stowarzyszeniami. Nadzór ten nad centralą w Lublinie wykonywać będzie Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe, a nad działalnością innych kół, albo grup miejscowych i poszczególnych członków Komendy obwodowe.

Nadzór szkolny i inne czynności, należące do zakresu władz szkolnych, wykonywać będzie tak jak dotąd po myśli rozporządzeń Naczelnego Komendanta armii z dnia 7-go marca 1915 r., L. 6 Dz. rozp. z 17-go października 1915 r., L. 41 Dz. rozp. i z 8-go marca 1916 r. L. 52 Dz. rozp. c. i k. Zarząd wojskowy. Na zastępców do rad zawodowych przybocznych, mających się utworzyć przy każdej władzy szkolnej, zostaną po-

wołani w każdym razie oprócz zastępców Stowarzyszeń religijnych, nauczycielstwa, gmin i zdrowotności publicznej także i członkowie Towarzystwa »Polska Macierz Szkolna«.

298.

Spis ludności na obszarze okupowanej Polski.

Rozporządzeniem z dnia 21. września 1916 Stat. Nr. 13664 zarządziło c. i k. Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe spis ludności na obszarze okupowanym w Polsce.

W wykonaniu powyższego rozporządzenia wydaje się następujące zarządzenia:

1. Spis ludności ma się przeprowadzić według stanu istniejącego w nocy z 15. na 16. października b. r. Chwilą rozstrzygającą jest północ, tak, że wszyscy żyjący, zatem przed północą urodzeni, jakoteż dopiero po północy zmarli mają być policzeni. Osoby znajdujące się tej nocy w podróży mają tam być policzone, dokąd najpierw przybędą.

2. Zarządzony spis ludności ma objąć całą miejscową ludność cywilną, do której należą wszyscy znajdujący się w czasie spisu w danej miejscowości stale albo przejściowo.

3. Spis ludności odbywać się ma od domu do domu, a w obrębie domu obejmie znajdujące się tamże rodziny, prowadzące osobne gospodarstwo domowe. Dla każdego domu ma być sporządzona osobna karta spisu.

4. Jako język ojczysty można wyłącznie tylko podać: język polski, niemiecki, rusiński i rosyjski. Tak zwanego żargonu jako osobnego języka nie uznaje się.

5. Przeprowadzenie spisu ludności należy do gminy, a uskuteczni się go przez komisarzy dla spisu ludności zamianowanych przez Komendę obwodową. Każda gmina podzieloną zostanie w celu przeprowadzenia spisu na kilka okręgów.

Dla każdego okręgu ustanowiony będzie osobny komisarz dla spisu ludności, który w okręgu tym spis przeprowadzi.

6. Spis ludności rozpocznie się rano dnia 16. października 1916.

7. Każda głowa rodziny, każdy właściciel pomieszkania, względnie głowa wspólnego gospodarstwa domowego i każda osoba jest obowiązaną podać komisarzowi dla spisu ludności potrzebne daty i wyjaśnienia. Ci, którzy do tego się nie zastosują, ukarani zostaną w myśl rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 19. sierpnia 1915 Dz. rozp. Nr. 30 grzywną do 2000 K. lub karą aresztu do 6 miesięcy.

8. Na podstawie kart spisu sporządzonych przez ustanowionych komisarzy dla spisu ludności sporządzić mają gminy przy pomocy tychże komisarzy »Przeglądy miejscowości«, a na podstawie tychże znowu »Przegląd gminny«.

Na podstawie przeglądów gminnych, które należy przedłożyć Komendzie najpóźniej do dnia 25. października b. r. sporządzi Komenda »Przegląd obwodowy«.

Bliższe zarządzenie w sprawie utworzenia okręgów dla spisu ludności, pokrycia kosztów spisu i listy komisarzy dla spisu ludności będzie osobno wydane.

299.

Czas zimowy.

Zaprowadzony na czas od 1. maja do 30. września 1916 czas letni kończy się w dniu 30. września.

Zarządza się przeto, aby wszystkie publiczne zegary w nocy z dnia 30. września zostały cofnięte o jedną godzinę w tył i aby ten nowy czas zimowy był przestrzegany aż do dalszego zarządzenia.

300.

Otwieranie trumien.

Świeżo doszło do wiadomości c. i k. Komendy obwodowej, że w tutejszym obwodzie panuje zwyczaj otwierania trumny podczas pogrzebu przed włożeniem jej do grobu i pokazywania jeszcze raz zmarłego najbliższej rodzinie.

Postępowanie takie sprzeciwia się przepisom sanitarnym, jest niebezpieczne dla zdrowia i z tego powodu zostaje surowo wzbronionem.

Sprzeciwiający się temu zakazowi będą karani grzywną pieniężną do 1000 koron lub 3 miesięcznym aresztem.

Przypomina się celem ścisłego przestrzegania p. 7 Dziennika urzędowego z d. 1. stycznia 1916 Nr. 1, dotyczący zakazu wystawiania w kościele zwłok zmarłych na choroby zakaźne.

301.

Obrót ziemniakami.

Na podstawie § 4 Rozp. Naczelnego Wodza Armii z d. 11. czerwca 1916 Nr. 61 zarządza się co następuje:

I. Ziemniaki przeznaczone do celów spożywczych.

1. Obrót ziemniakami wewnątrz obwodu nie ulega żadnemu ograniczeniu.

2. Sprowadzanie ziemniaków z innego okręgu, oraz wywóz do innego okręgu, dozwolony jest tylko za zgodą Centrali zużytkowania plonów przy c. i k. Centralnym Zarządzie Wojskowym w Lublinie.

3. Potrzebną ilość ziemniaków dla okręgu Dąbrowskiego, wyznaczy Centrala dla zużytkowania plonów.

4. Wojska i zakłady wojskowe rozlokowane w obszarze Centralnego Zarządu Wojskowego, mogą zakupywać ziemniaki po całym jego obszarze.

II. Ziemniaki przeznaczone do celów przemysłowych.

1. Suszarnie.

Suszarnie są uprawnione do zakupywania ziemniaków w ich okręgu bez żadnego ograniczenia, lecz tylko wyłącznie celem suszenia.

2. Fabryki krochmalu.

Fabryki krochmalu są uprawnione do zakupywania ziemniaków w ich okręgu bez żadnego ograniczenia, lecz tylko wyłącznie dla swego obrotu.

3. Fabryki syropów.

Zakupno ziemniaków przez fabryki suropów jest niedozwolone.

4. Przemysł gorzelniany.

Gorzelnie mogą przerabiać tylko ich własne ziemniaki. Zakupna innych ziemniaków zakazuje się.

Obrót fabryczny według § 2 punkt 2—4 będzie uregulowany osobnem rozporządzeniem.

III. Wywóz ziemniaków z obszaru Centralnego Zarządu Wojskowego.

Ziemniaki przeznaczone do wywozu, zakupywać będą osobni do tego celu przeznaczeni przez Centralę dla zużytkowania plonów zakupiciele. Wszelki inny wywóz jest wzbroniony.

IV. Ceny.

Ceny ziemniaków przeznaczonych dla aprowizacyi i do celów spożywczych w obszarze Centralnego Zarządu Wojskowego obowiązują te, które zostały tymczasowo ustalone przez poszczególne okręgi jako ceny wytyczne dla ziemniaków.

Dla celów przemysłowych i dla wywozu do Monarchii są te ceny tymczasowo ważne, które zostały obopólną zgodą między producentem a zakupicielem ustalone.

V. Postanowienia karne.

Przekroczenia tego rozporządzenia będą karane przez c. i k. Komendę obwodową na podstawie § 10 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 11. czerwca 1916 Nr. 61, względnie na podstawie zakazu wywozu według § 7 rozporządzenia Nr. 47 z dnia 15. grudnia 1915.

VI. Interesa wbrew zakazowi. Siła wsteczna.

Postanowienie § 11 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 11. czerwca 1916 Nr. 61, znajduje odnośne zastosowanie i przy ziemniakach.

Wejście w życie.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Wszystkie dotychczasowe rozporządzenia, dotyczące obrotu ziemniaków tracą swą moc.

302.

Zakaz wytwarzania słodu i zamknięcie suszarni słodu.

Na podstawie § 8 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 11. czerwca 1916 Nr. 61, zarządziło c. i k. Jeneralne Gubernatorstwo w Lublinie rozporządzeniem E. V. Nr. 80920 z dnia 15. września b. r.:

1. Zakaz wytwarzania słodu.

Wytwarzanie słodu z jęczmienia lub innego zboża w słodowniach i browarach jest aż do odwołania zakazane.

2. Suszarnie słodu.

Suszarnie słodu tych zakładów należy natychmiast urzędownie zamknąć.

3. Postanowienia karne, czynności wbrew zakazowi, moc wstecz działająca.

W tym kierunku mają zastosowanie postanowienia rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 15. września 1916, XXIII §§ 10 i 12.

303.

Zajęcie waty.

Zarządza się zajęcie nowej i używanej waty z wyjątkiem nieużywanej waty aptecznej.

Do 7. października 1916 należy zgłosić w Komendzie obwodowej zapasy waty.

Zgłoszenia mają zawierać:

1) rodzaj waty (wata krawiecka, odpadki waty);

2) ilość w kilogramach;

3) właściciel;

4) skład.

Handel watą bez pozwolenia karać się będzie aresztem i konfiskatą towaru.

304.

Popęd motorów naftą lub ropą.

Ponieważ naftę świetlną, jakoteż ropę, służącą do wyrabiania nafty, musi się zarezerwować wyłącznie do celów oświetlania, zarządza się, że należy wszystkie przemysłowe i rolnicze motory, które używają nafty lub ropy jako siły popędowej, w ten sposób zmienić, aby te pracowały olejem gazowym, benzyną albo benzolem, co bardzo łatwo może nastąpić przez zmianę przyrządu wytwarzającego gaz (Vergaser).

Wyjątki od tego zakazu używania nafty świetlnej albo ropy do popędu maszyn, zrobić może tylko »Centrala dla obrotu towarowego« (Warenverkehrszentrale) na wniosek odnośnej Komendy obwodowej w tym wypadku, jeżeli się rozchodzi o popęd motorów Diesla.

305.

Wyroki.

Sąd wojskowy c. i k. Komendy obwodowej w Miechowie ukarał następujące osoby:

1) Sowickiego Ludwika, z Pławowic, gmina Gruszów, za obrazę majestatu, pięciomiesięcznem obostrzonem więzieniem.

2) Stepanika Franciszka, z Marcinowic, gmina Kozłów, za usiłowanie sprowadzenia żandarma z drogi obowiązku podarkiem pieniężnym — jednotygodniowym aresztem lub karą pieniężną w kwocie 35 kor.

3) Mitelę Franciszka, Biskupskiego Władysława i Nędzę Urbana, wszystkich z Wysocic, gmina Rzeżuśnia, za niedozwolone posiadanie broni, Mitelę czterotygodniowem więzieniem, Biskupskiego i Nędzę, każdego dwumiesięcznem więzieniem.

4) Dziada Ignacego, z Działoszyc, obwód pińczowski, za zbrodnię kradzieży sześciomiesięcznem ciężkiem, obostrzonem więzieniem.

5) Rasia Stanisława, z Łaszowa, gmina Pałecznica, za zakupno podejrzanych rzeczy, karą pieniężną w kwocie 200 kor. lub dwudziestodniowym aresztem.

6) Ziębę Wincentego, z Trzonówka, gmina Książ Wielki, za niedozwolone posiadanie broni, dwumiesięcznem obostrzonem więzieniem.

7) Ząbała Franciszka, z Maciejowic, za ciężkie uszkodzenie ciała, sześciomiesięcznem więzieniem.

8) Ładę Kunegundę, z Igołomii, za zbrodnię kradzieży, sześciomiesięcznem więzieniem.

306.

Obwieszczenie

w sprawie zgłoszenia środków przewozowych.

W myśl § 5 rozp. c. i k. Naczelnego Wodza armii z dnia 22. grudnia 1915 o poborze środków przewozowych dla celów wojskowych wzywa się właścicieli środków przewozowych, aby w czasie od 10. października do 20. października zglosili u Wójta gminy liczbę i rodzaj zwierząt pociągowych, wierzchowych i jucznych, jak również wszelkich wozów do pociągu zwierzętami i wozów motorowych, dalej siodeł, uprzęży i kulbak jucznych.

Zgłoszenia te winny być uskutecznione ile możności pisemnie na drukach, których dostarczy do tego celu bezpłatnie Wójt gminy, albo też ustnie w kancelaryi gminnej.

Właściciele środków przewozowych obowiązani są po myśli § 4 powołanego rozporządzenia c. i k. Naczelnego Wodza armii aż do czasu klasyfikacyi donosić wójtowi gminy o każdej zmianie co do zgłoszonych środków przewozowych w ciągu tygodnia po zaszłej zmianie.

Powody zwolnienia od klasyfikacyi i poboru środków przewozowych przewidziane w § 10 rozp. Naczelnego Wodza armii, należy już przy zgłoszeniu środków przewozowych przytoczyć i wpisać do odnośnej rubryki arkusza zgłoszeń.

Dowody wykazujące powód uwolnienia mają być przy sposobności zwrotu wypełnionych arkuszy zgłoszeń, albo równocześnie z ustnem zgłoszeniem wręczone wójtowi gminy.

Przyczyny uwolnienia i odnoszące się do nich dowody są przytoczone na odwrotnej stronie arkusza zgłoszeń.

Zwraca się przy tem uwagę, że zgłoszenie środków przewozowych, jak również przedstawienie tychże do klasyfikacyi, żadną miarą nie pociągnie za sobą bezzwłocznego poboru tychże, lecz służyć będzie wyłącznie dla celów ewidencyi.

Właściciele środków przewozowych, którzy nie uczynią zadość obowiązkowi zgłoszenia, karani będą w myśl postanowień karnych zawartych w § 23 wspomnianego rozporządzenia c. i k. Naczelnego Wodza armii, — o ile czyn nie podpada surowszej karze — grzywną do 3000 koron, albo aresztem do trzech miesięcy, ewentualnie prócz grzywny także aresztem do jednego miesiąca.

307.

Cywilni woźnice w komendzie obwodowej.

Komenda obwodowa w Miechowie przyjmie kilku cywilnych woźniców za wynagrodzeniem dziennem po 3 K.

Ubiegający się o te miejsca mogą się zgłaszać w adjutanturze Komendy obwodowej w Miechowie.

C. i k. Komendant obwodowy:

FRANCISZEK PREVEAUX
podpułkownik.

Kraków. — Druk. W. L. Anczyca i Spółki.